

POLACY ZAGRANICĄ

ORGAN RADY ORGANIZACYJNEJ POLAKÓW Z ZAGRANICY

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPOŁECZNYM,
KULTURALNYM I GOSPODARCZYM

ROK IV — 1933

Biblioteka Jagiellońska

1001966406

WYDAWCA:

STEFAN LENARTOWICZ

REDAKTOR:

BOHDAN LEPECKI

W A R S Z A W A

RADA ORGANIZACYJNA POLAKÓW Z ZAGRANICY

ALEJE UJAZDOWSKIE 37 m. 7.

2873
" w

SPIS TRESCI

rocznika IV — 1933.

miesięcznika „Polacy Zagranicą”.

I. ARTYKUŁY PROGRAMOWE I OGÓLNE.

	Nr	str.
<i>Balsigerowa Marja Dr.</i> : Sprawa opieki nad emigrantami (dokończ.)	1	19
<i>Brudziński Zygmunt inż. agr.</i> : Życie organizacyjne rolników polskich	10	16
<i>G.</i> : Na marginesie historii ruchów migracyjnych	6—7	44
<i>Ginsbert Julian inż.</i> : Morze a wychodźstwo	6—7	5
<i>J. W.</i> : Polsko-argentyńskie stosunki handlowe a Polonja argentyńska	4	15
<i>Jeziorański Konstanty</i> : Zdemaskowany Kongres	11—12	10
<i>Kipowa Łucja</i> : Międzynarodowe obrady w sprawie opieki nad emigrantami.	1	15
<i>Kulikowski Czesław</i> : Ogólne uwagi o osadnictwie zamorskiem	6—7	17
<i>Lepecki Bohdan</i> : Czyżby zwrot w polityce państw emigracyjnych?	10	1
„ Światowy Związek Polaków już bliski	8—9	1
„ 15-lecie Państwa Polskiego a emigracja	11—12	5
<i>Lepecki Mieczysław B. kpt.</i> : Józef Piłsudski na Syberji	3	2
<i>Lewandowski H.</i> : Niemiecki Instytut Zagraniczny w roku 1932	3	29
<i>Pankiewicz Michał</i> : Zagadnienie kolonizacji zamorskiej w dobie obecnej	6—7	28
„ O program w Ameryce Południowej	10	7
	11—12	16
<i>Przegaliński B.</i> : Spółdzielczość a emigracja	1	17
<i>Sworakowski Witold</i> : Włosi zagranicą i ich organizacja	10	18
„ Wiadomości o Polakach zagranicą jako przedmiot nauczania	5	12
<i>Szukiewicz Wojciech</i> : Co powinien wiedzieć reemigrant wracający do Polski.	11—12	33
<i>Tetzlaff Henryk</i> : Liga Morska i Kolonjalna	6—7	41
<i>Zdrojewski Eugeniusz Dr.</i> : Szkoła polska na wychodźstwie	1	10
<i>Zieleniewski Kazimierz</i> : Komitet Wychowania Narodowego Młodzieży Polskiej z Zagranicy	2	2
„ Polska droga wychodźców przez północny Atlantyk.	6—7	50
<i>Zieliński Stanisław</i> : Polska emigracja polityczna	3	12
<i>W. L.</i> : Odpowiedniki Rady Organizacyjnej we Francji	3	25
<i>Wojnar Jan</i> : Polsko-brazylijskie stosunki handlowe a Polonja brazylijska.	2	9
(—) Znaczenie morza dla współpracy emigracji z Macierzą	6—7	8
(—) Krzewienie się idei Światowego Związku Polaków	2	8
(—) Odezwa Komitetu Święta Morza	6—7	1
(—) Od Redakcji	2	1
(—)	4	1
(—) Prezydent Ignacy Mościcki Włodarzem Polski	5	1
(—) Program „Święta Morza” dla środowisk polskich zagranicą	6—7	3
(—) Ważny Zjazd Rady	11—12	3
(—) W hołdzie emigracji politycznej	3	1
(—) W obliczu Nowego Roku	1	1

II. Z ŻYCIA POLAKÓW ZAGRANICĄ:

Angola

Artykuły:

<i>Brudziński Zygmunt inż. agr.</i> : Polacy w Angoli	2	13
---	---	----

Argentyna

Artykuły:

<i>J. W.</i> : Polsko-argentyńskie stosunki handlowe a Polonja argentyńska	4	15
<i>Pankiewicz Michał</i> : O program w Ameryce Południowej	10	7
(—) Podróż prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy do Ameryki Południowej	8—9	2
(—) Wyjazd prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy Marsz. Raczkiewicza do Ameryki Południowej	6—7	56

Kronika:	Nr	str.
Nadzwyczajny Zjazd Federacji „Dom Polski”	1	27
Serdeczne pożegnanie radcy emigracyjnego na Amerykę Południową p. Michała Pankiewicza	5	24

A u s t r a l i a

Kronika:		
Echa Zjazdu Kolonji Polskiej w Brisbane	10	26

B e l g i a

Artykuły:		
Zdrojewski Eugenjusz dr: Szkolnictwo polskie w Belgji	11—12	20

B r a z y l j a

Artykuły:		
Kryński Karol: Polonja brazylijska i jej najważniejsze potrzeby	4	13
„ Rzeką lważy dopłynąć można do Europy	6—7	14
Neuman Władysław: Refleksje o emigracji polskiej do Brazyliji	10	24
Pankiewicz Michał: O program w Ameryce Południowej	10	7
„ Życie społeczne wychodźstwa polskiego w Brazyliji	11—12	16
Warchałowski K.: W ujściu Królowej Rzeki	6—7	24
Wojnar Jan: Polsko-brazylijskie stosunki handlowe a Polonja brazylijska	2	9
„ Podróż prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy do Ameryki Południowej	8—9	2
„ Wyjazd prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy Marsz. Raczkiewicza do Ameryki Południowej	6—7	56

Kronika:		
Zjazdy polskie w Paranie	3	31
XII Walny Zjazd „Oświaty” w Kurytybie	4	25
Protest	4	28
Drugi zjazd rolników parańskich	5	24
Nowe pismo polskie	10	27
„Dzień nauczyciela Polskiego”	10	27
System „luzowania” osadnictwa polskiego w Paranie	11—12	42

B u ł g a r j a

Kronika:		
Towarzystwo wzajemnej pomocy w Sofji	10	12

C h i l e

Artykuły:		
Lepecki Mieczysław, B., Kpt.: Wiadomości o republice Chile i Polakach w niej zamieszkałych	1	5

C h i n y

Kronika:		
Polacy w Hongkongu	2	23
Z życia Polskiego Koła Wschodoznawczego w Charbinie	2	23
Polska ekspansja w Mongolji	10	27
Oświata i szkolnictwo	10	28
Młodzież	10	28
Sprawy gospodarcze	10	28

C z e c h o s ł o w a c j a

Artykuły:		
S. L.: Pierwsza oficjalna wizytacja Prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy p. Marsz. Raczkiewicza	3	18
(—) Poseł Buzek o Śląsku i młodzieży akademickiej	67	56

Kronika:		
Komitet Międzypartyjny Polskich Stronnictw w Czechosłowacji	1	28
Depesza Związku Polaków na Morawach do Marsz. Raczkiewicza	3	40
Sprawa Clerlicka	10	28
Z działalności Macierzy Szkolnej	10	28
Statystyka dzieci w szkołach w pow. czesko-cieszyńskim	11—12	43
Walne zebranie Związku Studentów Polskich w Bernie (Czechosłowacja)	11—12	44
Czyżby decyzja upaństwowienia gimnazjum polskiego w Orłowej?	11—12	44

Kronika:

	Nr	str.
Polonja duńska dziękuje Radzie Organizacyjnej Polaków z Zagranicy za pomoc i wzywa do energicznych starań o zapewnienie polskiej opieki duszpasterskiej	5	24
Złot młodzięży polskiej w Danji	5	24
Otwarcie „Domu Ludowego” w Nakszow	10	29

F i n l a n d j a

Kronika:

Walne zebranie Zjednoczenia Polskiego w Helsingforsie	3	31
---	---	----

F r a n c j a

Artykuły:

<i>Bogacki Leon</i> : Uprawnienia ubezpieczeniowe t. zw. „Westfalczyków” we Francji.	2	16
<i>Głębocki J.</i> : Osadnictwo polskie we Francji	4	7
<i>Lenartowicz Stefan</i> : Postęp pracy konsolidacyjnej we Francji	5	16
<i>Zieleniewski K.</i> : Ćwierć wieku pracy rolnika polskiego we Francji.	4	19
	4	10

Kronika:

IV Walny Zjazd Nauczycielstwa Polskiego we Francji	2	23
12-letni prezes w Bruay	2	24
„Kursy Handlowe”	2	24
Działalność Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w Paryżu	2	24
Ukonstytuowanie Rady Porozumiewawczej Związków Polskich we Francji	3	32
Do Polaków we Francji	3	32
Deklaracja	3	33
Rezolucja Pierwszego Kongresu Kupców Polskich we Francji	5	24
Rada Porozumiewawcza Związków Polskich we Francji — rezolucja w sprawie dostępu Polski do Morza	6-7	61
Komitet Funduszu Niesienia Pomocy Starcom, Wdowom i Sierotom	10	29
Utworzenie Związku Komitetów Towarzystw Polskich we Francji	11—12	44
Przejęcie agend Centralnego Biura Rolniczego w Tuluzie przez Związek Osadników Polskich	11—12	45

H o l a n d j a

Kronika:

Walne zebranie Związku Towarzystw Polskich w Holandji	2	23
---	---	----

J u g o s ł a w j a

Kronika:

Polacy w Bośni składają hołd Ojczyźnie	11—12	45
--	-------	----

K a n a d a

Artykuły:

<i>Lenartowicz Stefan</i> : U braci Polaków w Ameryce	2	21
<i>Marlewski Józef</i> : Najpilniejsze potrzeby naszego wychodźstwa w Kanadzie	10	3

Kronika:

Zjednoczenie Zrzeszeń Polskich w Kanadzie wzmacnia swe podstawy i działalność	5	25
---	---	----

K o n g o b e l g i j s k i e

Artykuły:

<i>Tański Witold</i> : Kongo belgijskie i Polacy w niem zamieszkali	11—12	38
---	-------	----

K u b a

Kronika:

Rozpaczliwe położenie Polaków na Kubie	5	26
Związek Polaków	10	29

L i t w a

Artykuły:

<i>S. A. J.</i> : Chiński mur między Polonją litewską a Macierzą	11—12	14
--	-------	----

Kronika:

VII Zjazd Polskiej Młodzieży Akademickiej	10	29
---	----	----

Ł o t w a

№ str.

Artykuły:

<i>Leczycki Kazimierz</i> : O przyszłość Polaków w Łotwie	5	2
<i>Mazurek Piotr</i> : Polacy na Łotwie	11—12	26
<i>Miż-Miszyn M.</i> : Młodzież polska na Łotwie	8—9	31

Kronika:

Ś. p. Stanisław Łasewicz	1	28
Walny Zjazd Polskiego Zjednoczenia Narodowego w Łotwie	3	34
Położenie Polaków w Łotwie	5	26

M e k s y k

Artykuły:

X.: Wieści z Meksyku	5	21
--------------------------------	---	----

N i e m c y

Artykuły:

<i>Stebelski Adam</i> : Polacy pod nowymi rządami w Niemczech	5	7
<i>Sukiennicki Hubert</i> : Nowe przepisy o pracownikach cudzoziemskich w Rzeszy Niemieckiej	4	22
<i>Zieleniewski K.</i> : Sytuacja mniejszości polskiej w Niemczech	3	23

Kronika:

Wzrost głosów polskich przy wyborach do Sejmu Pruskiego	4	28
Stanowisko Polonji niemieckiej wobec triumfu Hitlera	4	28
Zajścia w Zakrzewiu	10	28
Zawieszenie Mazura	10	30

R u m u n j a

Artykuły:

<i>Knauff St.</i> : Wśród Polonji rumuńskiej	10	12
<i>Lepecki Bohdan</i> : Wśród Polaków na Bukowinie	2	5

Kronika:

Nowe pismo polskie w Czerniowcach	10	30
---	----	----

S t a n y Z j e d n o c z o n e A. P.

Artykuły:

<i>Janicki Józef</i> : Farmerzy polscy w Ameryce Północnej	11—12	36
<i>Karczmazyk Antoni</i> : Akademik z Ameryki przebywający na studiach w Polsce a Polonja w Ameryce	4	3
<i>Lenartowicz Stefan</i> : U braci Polaków w Ameryce	9—8	17
<i>m.</i> : Polacy w Stanach Zjednoczonych w kleszczach kryzysu gospodarczego	11—12	7
<i>Prawdzie Jan</i> : Dążenia młodzieży polsko-amerykańskiej	3	27
„ Zwycięstwo Polaków w wyborach amerykańskich	1	2
<i>Strykowski Janusz</i> : Święta Morza a Polonja amerykańska	6—7	48
<i>Sworakowski Witold</i> : Polskie szkolnictwo parafjalne w Stanach Zjednoczonych (szk. powsz.)	11—12	29
<i>Zieleniewski K.</i> : Polska droga wychodźców przez północny Atlantyk	6—7	50
(—) Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej do rodaków w Ameryce	11—12	1

Kronika:

Odczyty o Polsce	1	28
Prof. Kelly	1	29
Rady Amerykanina	1	29
Związek Narodowy Polski	1	29
Inne Organizacje	1	29
Studenci z Polski	1	29
Obchody	1	29
Dentyści w Chicago	1	30
Wyróżnienia Polaków	1	30
Polityka	1	30
Młodzież	1	30
To i owo	1	30
Wypadki	1	31
Uniwersyteckie Koło Przyjaciół Polski w Chicago	2	24
Bal Centrali Klubów Uniwersyteckich w Chicago	2	25
Dzień Polski w operze chicagowskiej	2	25

	Nr	str.
Życie organizacyjne	2	25
Życie kulturalne	2	26
Z życia młodzieży	2	26
Życie polityczne	2	26
Wypadki	2	27
Różne wiadomości	2	27
Z życia organizacji	3	35
Uczczenie pamięci Pułaskiego i Kościuszki	3	35
Protesty przeciwko Polsce	3	35
Życie kulturalne	3	36
Polityka	3	36
Z Polski do St. Zjednoczonych	3	36
Obchody	3	36
Młodzież	3	36
Kronika wypadków	3	36
Czterdzieści lat na posterunku	3	37
Życie organizacyjne	4	29
Pułaski i Kościuszk	4	29
Praca dobroczynna	4	29
Życie kulturalne	4	29
Polacy na wystawie w Chicago	4	29
Polacy w polityce	4	30
Młodzież	4	30
Różne	4	30
Wypadki	4	30
Życie organizacyjne	5	26
Obchody ku czci Marszałka Piłsudskiego	5	27
Życie kulturalne	5	27
Młodzież	5	27
Polityka	5	27
To i owo	5	28
Wystawa polskich szkół dokształcających w Chicago	5	28
Wybory do palestry chicagoskiej	10	30
Sejm Podhalan	10	30
Katedra polonistyki w Pittsburgu	10	30
Amerikanin o wychodźstwie polskiem	10	30
Zjednoczenie Polsko-Narodowe w Brooklynie przystąpiło do Rady Orga-	10	30
nizacyjnej	10	30
Bezsensowne badanie federalnego pocztmistrza w St. Zjednoczonych	11—12	46
Srebrny Jubileusz pracy dziennikarskiej red. Barcia w St. Zjednoczonych	11—12	47

Związek Socjalistycznych Rep. Rad.

Artykuły:

<i>Szysko Henryk J.</i> : Polacy w Związku Socjalistycznych Republik Ra-	5	4
dzieckich		

Urugwaj

Artykuł:

(—) Podróż Prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy do Ame-	8—9	3
ryki Południowej		

Węgry

Artykuły:

<i>Ostałowski Stefan</i> : Polacy na Węgrzech	1	22
<i>Piskorski Tomasz</i> : Z pobytu przedstawiciela Rady Organizacyjnej Polaków	8—9	29

III. Polacy w Gdańsku

Kronika:

Gmina Polska w Gdańsku a Komitet Wychowania Narodowego Młodzieży		
Polskiej z Zagranicy	3	38
Uprawnienia ludności polskiej	10	38
Akcja gwiazdkowa Macierzy Szkolnej w Gdańsku	11—12	47

IV. KRONIKA RADY ORGANIZACYJNEJ

	Nr	str.
Protokół konferencji w sprawie wychowania młodzieży polskiej z zagranicy (11 i 12 grudnia 1932 r.)	1	25
Choińska w Radzie Organizacyjnej Polaków z Zagranicy	1	27
Wyjazd delegatów Rady Organizacyjnej do Czechosłowacji	2	27
Pobyt red. B. Lepeckiego w Rumunii	2	27
Z Komisji Organizacyjnej Światowego Związku Polaków	2	27
Pierwsze Zebranie Plenarne Komitetu Wych. Nar. Młod. Pol. z Zagranicy	2	28
Akcja „gwiazdkowa” Rady Organizacyjnej	2	28
Konferencja w sprawie wystaw polskiego przemysłu ludowego we Francji i Danii	2	29
Wykłady gospodarcze w Radzie Organizacyjnej	2	29
Uzupełnienie listy stałych członków Komisji Gospodarczej Rady	2	29
Wykład o organizacji wymiany towarowej Polski z Ameryką Południową	2	30
Sekcja współpracy gospodarczej ze Stanami Zj. Am. Pn.	2	30
Z posiedzeń Prezydium Rady Organizacyjnej	3	38
III-cie zebranie Komisji Organizacyjnej II-go Zjazdu Polaków z Zagranicy i Światowego Związku Polaków	3	38
Młodzież polska z zagranicy na „Kursie Podstawowych Wiadomości o Polsce”	3	38
Depesza Związku Polaków na Morawach do Marszałka Raczkiewicza	3	39
„Nation und Staat” o Radzie Organizacyjnej Polaków z Zagranicy	3	40
Życzenia świąteczne dla Polonji Zagranicznej (przemówienie Prezesa Rady p. Marsz. Raczkiewicza)	4	31
Konferencja w sprawie harcerstwa polskiego zagranicą	4	32
Echa przemówienia świątecznego prezesa Rady p. Marsz. Raczkiewicza	5	30
Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą	5	30
Zagraniczne pismo akademickie o Radzie Organizacyjnej	5	31
Kurs dla kandydatów na nauczycieli polskich zagranicą	6—7	62
I-sze zebranie sekcji książki Komitetu Wych. Nar. Młodz. Pol. z zagr.	6—7	62
Z sekcji szkolnej Komitetu Wych. Nar. Młodz. Pol. z zagr.	6—7	63
Ekspozat Rady Organizacyjnej Pol. z Zagr. na wystawie w Chicago	6—7	63
Zebranie podsekcji opieki szkół krajowych nad szkołami polskimi zagr.	6—7	63
Rada Organizacyjna o Polonji Amerykańskiej	8—9	35
Akcja letnia Rady Organizacyjnej Pol. z zagr.	8—9	36
II-gi Kurs dla kandydatów na nauczycieli polskich zagranicą	8—9	36
Kurs dla organizatorów wychowania fizycznego i sportu	8—9	37
I-sze zebranie Sekcji Pozaszkolnej Komitetu Wych. Nar. Mł. Pol. z zagr.	8—9	38
Zebranie Sekcji Książki Komitetu Wych. Nar. Mł. Pol. z zagr.	8—9	38
Z prac Sekcji Szkolnej Komitetu Wych. Nar. Mł. Pol. z zagr.	8—9	38
Wizytacja kolonii dla dzieci polskich z Francji	8—9	38
Z akcji opieki szkół krajowych nad szkołami polskimi zagranicą	11—12	47
Projekt czytanki dla Polaków z zagranicy	11—12	48
Koło Opieki nad Akademikiem Polskim Zagranicą przyłącza się do Rady Organizacyjnej	11—12	48

V. R Ó Ż N E:

Okręg Zachodni Stowarzyszenia „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie” niesie doraźną pomoc bezrobotnym reemigrantom	2	30
Polskie Biuro Podróży „Francopol”	2	31
W sprawie Światowego Związku Polaków	3	39
Dziesięciolecie Związku Obrony Kresów Zachodnich (Z.O.K.Z.) na Śląsku	3	40
Uzupełnienie (do artykułu p. Z. Kipowej)	3	41
Z działalności Instytutu Badań Spraw Narodowościowych	5	31
Odnaczenie wybitnych działaczy emigracyjnych	11—12	47

VI. RECENZJE:

Drzewiecki M. — „Stosunki Polski z państwami ościennymi”	3	42
„ — — „Ustrój polityczny i społeczny Polski	3	42
„ — — „Kalendarz Ludu” i „Przyjaciela Rodziny” na rok 1933.	3	42
„ — — „Kalendarz Morski i Kolonialny” na rok 1933	2	31
Lepecki Mieczysław B. Kpt. — „Gran Chaco i spór o nie między Paragwajem i Boliwią”	3	41
Lepecki Mieczysław B. Kpt. — „Wrażenia z podróży, odbytej w roku 1932 z Marszałkiem Piłsudskim”	1	31
Stefanowski D. — „Powstanie listopadowe w literaturze polskiej”	1	32
„ — — „The Kościuszko Foundation”	5	31